

Conceptions of Time in Masekhet Rosh Hashana

Rabbanit Gilla Rosen
Women's Siyum HaShas
January 5, 2020

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֲדָשׁ יְהִי לָכֶם שַׁבָּתוֹן זָכוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ:

Part I ארבעה ראשי שנים הם

1. משנה מסכת ראש השנה פרק א

משנה א

[א] ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים באחד בתשרי. באחד בתשרי ראש השנה לשנים ולשמיטין וליובלות לנטיעה ולירקות. באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי בית שמאי בית הלל אומרים בחמשה עשר בו:

There are four new years: The first of Nisan is the new year for kings and for festivals. The first of Elul is the new year for the tithe of beasts. Rabbi Elazar and Rabbi Shimon say: the first of Tishri. The first of Tishri is the new year for years, for shmitta and jubilee years, for planting and for [tithe of] vegetables. The first of Shevat is the new year for trees, according to the words of Bet Shammai. Bet Hillel says: on the fifteenth of that month.

Part II בארבעה פרקים העולם נידון

2. משנה מסכת ראש השנה פרק א

משנה ב

בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן בראש השנה כל באי העולם עוברים לפניו כבני מרון שנאמר (תהלים ל"ג) היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם ובחג נידונין על המים:

At four set times the world is judged: On Pesah in respect to the produce. On Shavuot in respect to the fruit of the tree. On Rosh Hashanah all the people of the world pass before Him like a division of soldier [a numerus], as it says, "He who fashions the hearts of them all, who discerns all their doings" (Psalms 33:15). And on Sukkot they are judged in respect of rain.

Part III החודש הזה לכם

3(שמות פרק יב ב:)

הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשִׁי חֳדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם לַחֲדָשִׁי הַשָּׁנָה:

This month shall mark for you the beginning of the months; it shall be the first of the months of the year for you.

ויקרא פרק כג ב

דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְקֹוֹק אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדָי:

Speak to the Israelite people and say to them: These are My fixed times, the fixed times of the LORD, which you shall proclaim as sacred occasions.

4. תלמוד ירושלמי מסכת ראש השנה פרק א דף נז טור ב/ה"ג

אמר רבי סימון כתיב כי מי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים וגו' רבי חמא בי רבי חנינה ורבי הושעיה חד אמר אי זו אומה כאומה הזאת בנוהג שבעולם אדם יודע שיש לו דין לובש שחורים ומתעטף שחורים ומגדל זקנו שאינו יודע היאך דינו יוצא אבל ישראל אינן כן אלא לובשים לבנים ומתעטפין לבנים ומגלחים זקנם ואוכלין ושותין ושמחים יודעין שהקב"ה עושה להן ניסים

R. Simeon said, "For what great nation is there that has a god so near to it, as the Lord our God is to us whenever we call upon him? And what great nation is there that has statutes and ordinances so righteous" (Deut.4.7-8)."

R. Hama b. R. Hanina] and R. Hoshayya - one said, "Is there a nation like this nation? Ordinarily someone who knows he is on trial wears black and wraps himself in black and lets his beard grow, since he does not know how his trial will turn out. But that is not how it is with Israel. Rather, on the day of their trial they wear white and wrap themselves in white and shave their beards and eat, drink, and rejoice, for they know that the Holy One blessed be he does miracles for them."

וחורנה אמר אי זו אומה כאומה הזאת בנוהג שבעולם השלטון אומר הדין היום והליסטים אומר למחר הדין למי שומעין לא לשלטון אבל הקב"ה אינו כן אמרו בית דין היום ראש השנה הקב"ה אומר למלאכי השרת העמידו בימה יעמדו סניגורין יעמדו קטיגורין שאמרו בני היום ראש השנה נמלכו בית דין לעברה למחר הקב"ה אומר למלאכי השר' העבירו בימה יעברו סניגורין יעברו קטיגורין שנמלכו בני לעברה למחר מה טעמא כי חוק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב אם אינו חוק לישראל כביכול אינו משפט לאלהי יעקב

The other said, "Is there a nation like this nation? Ordinarily the ruler says, 'The trial is today,' and the robber says, 'The trial is tomorrow' - so to whom do they listen? Is it not to the ruler? But that is not how it is with the Holy One, blessed be he. The court says, 'Today is the New Year.' The Holy One, blessed be he, then says to the ministering angels, 'Set up the platform, let the defenders rise and let the prosecutors rise, for my children have announced, 'Today is the New Year.' If the court determined to declare the month of Elul full thirty days, so that the New Year falls on the next day, then the Holy One, blessed be he, says to the ministering angels, 'Now remove the platform, remove the defense attorneys, remove the prosecutors, for my children have determined to declare Elul a full month. What is the proof? 'For it is a statute for Israel, an ordinance of the God of Jacob' (Ps.81.5). If it is not a statute for Israel, then, as it were, it also is no ordinance of the God of Jacob."

רבי קריספא בשם ר' יוחנן לשעבר אלה מועדי יי' מיכן ואילך אשר תקראו אותם אמר רבי אילא אם קריתם אותם הם מועדי ואם לאו אינן מועדי אמר רבי סימון כתיב רבות עשית אתה יי' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו לשעבר רבות עשית מיכן והילך נפלאותיך ומחשבותיך אלינו

R. Qerispa in the name of R. Yohanan said, "In the past 'these are the appointed seasons of the Lord.' Subsequently: 'which you shall proclaim' (Lev.23.4)."

Said R. Illa, "If you designate them, 'my appointed seasons' (Lev.23.2), then they are my appointed seasons, and if not they are not my appointed seasons."

Said R. Simon, "Many things have you done, O Lord my God, even your wondrous works and your thoughts toward us" (Ps.40.6) - in the past many things have you done. Then: your works and your thoughts toward us."

5. אמר רבי לוי למלך שהיה לו אורלוגין כיון שעמד בנו מסרה לו
אמר רבי יוסה בר חנינה למלך שהיה לו שומרה כיון שעמד בנו מסרה לו
אמר רבי אחא למלך שהיה לו טבעת כיון שעמד בנו מסרה לו
אמר רבי חייה בר בא לנגר שהיו לו כלי נגרות כיון שעמד בנו מסרה לו
אמר רבי יצחק למלך שהיו לו אוצרות כיון שעמד בנו מסרה לו
ורבנן אמרי לרופא שהיה לו נרתיק של רפואות כיון שעמד בנו מסרה לו

Said R. Levi "It may be compared to a king who had a clock. When his son grew up, he handed it over to him."

Said R. Yose bar Hanina, "This may be compared to a king who had a bracelet. When his son grew up, he handed it over to him."

Said R. Aha, "This may be compared to a king who had a signet ring. When his son grew up, he handed it over to him."

Said R. Hiyya bar Abba, "This may be compared to a carpenter who had a set of tools. When his son grew up, he handed it over to him."

Said R. Isaac, "This may be compared to a king who had a storehouses. When his son grew up, he handed it over to him."

And rabbis said, "This may be compared to a physician who had a medicine chest. When his son grew up, he handed it over to him."

6. משנה מסכת ראש השנה פרק ב

משנה ח

מעשה שבאו שנים ואמרו ראינוהו שחרית במזרח וערבית במערב אמר רבי יוחנן בן נורי עדי שקר הם כשבאו ליבנה קיבלן רבן גמליאל ועוד באו שנים ואמרו ראינוהו בזמנו ובלייל עברו לא נראה וקבלן רבן גמליאל אמר רבי דוסא בן הרכינס עדי שקר הן היאך מעידים על האשה שילדה ולמחר כריסה בין שיניה אמר לו ר' יהושע רואה אני את דבריך:

Mishna 8

It happened that two witnesses came and said, "We saw it in the morning in the east and in the evening in the west." Rabbi Yohanan ben Nuri said: they are lying witnesses. When they came to Yavneh Rabban Gamaliel accepted them. On another occasion two witnesses came and said, "We saw it at its proper time, but on the night which should have been the new moon it was not seen," and Rabban Gamaliel accepted their evidence. Rabbi Dosa ben Harkinas said: they are lying witnesses. How can they testify that a woman has given birth when on the next day her belly is between her teeth (swollen)? Rabbi Joshua to him: I see your argument.

משנה ט

[י] שלח לו רבן גמליאל גוזרני עליך שתבא אצלי במקלך ובמעוטיך ביום הכפורים שחל להיות בחשבוך הלך ומצאו רבי עקיבא מיצר אמר לו יש לי ללמוד שכל מה שעשה רבן גמליאל עשוי שנאמר (ויקרא כ"ג) אלה מועדי ה' מקראי קודש אשר תקראו אתם בין בזמן בין שלא בזמן אין לי מועדות אלא אלו...

Mishna 9

Rabban Gamaliel sent to him: I order you to appear before me with your staff and your money on the day which according to your count should be Yom Hakippurim. Rabbi Akiva went and found him in distress. He said to him: I can teach that whatever Rabban Gamaliel has done is valid, because it says, "These are the appointed seasons of the Lord, holy convocations, which you shall proclaim at their appointed times" (Leviticus 23:4), whether they are [proclaimed] at their proper time or not at their proper time, I have no other appointed times save these.

7. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף ט עמוד א

ודמוסיפין מחול על קדש, מנלן?

From where do we that extends by adding from the profane to the sacred?

Part IV זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון

8. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף י עמוד ב- יא עמוד א

תניא, רבי אליעזר אומר: **בתשרי נברא העולם**, בתשרי נולדו אבות, בתשרי מתו אבות, בפסח נולד יצחק, בראש השנה נפקדה שרה רחל וחסנה, בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין, בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו במצרים, בניסן נגאלו, **בתשרי עתידין ליגאל**.
רבי יהושע אומר: בניסן נברא העולם... בניסן עתידין ליגאל.

It is taught: Rabbi Eliezer says: **In Tishrei the world was created**; in Tishrei the Patriarchs were born; in Tishrei the Patriarchs died; on Passover Isaac was born; on Rosh HaShana Sarah, Rachel, and Hannah were remembered by God and conceived; on Rosh HaShana Joseph came out from prison; on Rosh HaShana our forefathers' slavery in Egypt ceased; in Nisan the Jewish people were redeemed from Egypt; **and in Tishrei in the future the Jewish people will be**. Rabbi Yehoshua disagrees and says: In Nisan the world was created; ... in Nisan in the future the Jewish people will be redeemed.

9. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף לב עמוד א

הני עשרה מלכיות כנגד מי? אמר (רבי) +מסורת הש"ס: [רבי לוי]: כנגד עשרה הלולים שאמר דוד בספר תהילים. - הלולים טובא הוו! - הנך דכתיב בהו +תהלים קנ+ הללוהו בתקע שופר.
רב יוסף אמר: כנגד עשרת הדברות שנאמרו לו למשה בסיני.
רבי יוחנן אמר: כנגד עשרה מאמרות שבהן נברא העולם.

These ten verses of Kingship, to what do they correspond? Rabbi Yehuda HaNasi said: They correspond to the ten praises that David said in the book of Psalms. -There are many more praises!- those in which it is written by them: "Praise Him with the blast of the *shofar*" (Psalms 150:3).
Rav Yosef said: They correspond to the Ten Commandments, which were said to Moses at Sinai.
Rabbi Yohanan said: They correspond to the ten utterances through which the world was created.

Part V אדם נידון בכל שעה

10. משנה מסכת ראש השנה פרק א

משנה ב

בארבעה פרקים העולם נידון בפסח על התבואה בעצרת על פירות האילן בראש השנה כל באי העולם עוברים לפניו כבני מרון שנאמר (תהלים ל"ג) היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם ובחג נידונין על המים

At four set times the world is judged: On Pesah in respect to the produce. On Shavuot in respect to the fruit of the tree. On Rosh Hashanah all the people of the world pass before Him like a division of soldier [a numerus], as it says, "He who fashions the hearts of them all, who discerns all their doings" (Psalms 33:15). And on Sukkot they are judged in respect of rain.

11. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף טז עמוד א

...תניא: הכל נידונים בראש השנה, וגזר דין שלהם נחתם ביום הכפורים, דברי רבי מאיר.
רבי יהודה אומר: הכל נידונין בראש השנה וגזר דין שלהם נחתם כל אחד ואחד בזמנו; בפסח על התבואה, בעצרת על פירות האילן, בחג נידונין על המים, ואדם נידון בראש השנה וגזר דין שלו נחתם ביום הכפורים.
רבי יוסי אומר: אדם נידון בכל יום, שנאמר +איוב ז+ ותפקדנו לבקרים.
רבי נתן אומר: אדם נידון בכל שעה, שנאמר +איוב ז+ לרגעים תבחננו.

...As it is taught: All are judged on Rosh HaShana, and their sentence is sealed on Yom Kippur; this is the statement of Rabbi Meir. Rabbi Yehuda says: All are judged on Rosh HaShana, and their sentence is sealed each in its own time: On Passover concerning grain; on *Shavuot* concerning fruits on a tree; on the festival of *Sukkot* they are judged concerning water; and mankind is judged on Rosh HaShana, and the sentence is sealed on Yom Kippur.

Rabbi Yosei says: A person is judged every day, as it is stated: "You visit him every morning" (Job 7:18),

Rabbi Natan says: A person is judged every hour, as it is stated: "You try him every moment" (Job 7:18).

אמר רב יוסף: כמאן מצלינן האידנא אקצירי ואמריעי? כמאן - כרבי יוסי. ואיבעית אימא: לעולם כרבנן, וכדברי יצחק. דאמר רבי יצחק: יפה צעקה לאדם, בין קודם גזר דין בין לאחר גזר דין.

Rav Yosef said: In accordance with whose opinion do we pray nowadays on a daily basis for the sick and afflicted? The Gemara repeats the question: In accordance with whose opinion? It is in accordance with the opinion of Rabbi Yosei. And if you wish, say that actually it is in accordance with the opinion of the Rabbis, but also in accordance with the opinion of Rabbi Yitzhak. As Rabbi Yitzhak said: Crying out to God is beneficial for a person both before his sentence has been issued and after his sentence has been issued.

12. תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף טז עמוד א

למה תוקעין בשופר של איל? - אמר הקדוש ברוך הוא: תקעו לפני בשופר של איל, כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני

Why does one sound with a *shofar* made from a ram's? The Holy One, Blessed be He, said: Sound a blast before Me with a *shofar* made from a ram's horn, so that I will remember for you the binding of Isaac, son of Abraham, and I will ascribe it to you as if you had bound yourselves before Me.